

Lokaal Preventieakkoord

Samen werken aan een gezonde leefstijl,
gezonde leefomgeving en terugdringen
middelengebruik

Van plan naar Uitvoering
2022-2023

salut.

Inhoudsopgave

1. Samenvatting en Inleiding	4
1.1 Korte termijn - Wat doen we nu?	4
1.2 Lange termijn ambitie	5
2. Organisatie Lokaal Preventieakkoord.....	5
3. Programma 1 – Gezonde Leefstijl	6
3.1 Voeding.....	6
3.1.1 Jong Leren Eten (JOGG).....	6
3.1.2 Groente en fruit Hof van Twente	7
3.1.3 Gezondheidsweek	7
3.2 Bewegen.....	8
3.2.1 Valpreventie.....	8
3.2.2 Gecombineerde Leefstijl Interventie	8
4. Programma 2 – Gezonde leefomgeving.....	8
4.1 Gezonde sportlocatie.....	8
4.2 Gezonde scholen	9
4.3 Gezonde groene ontmoetingsplekken.....	9
5. Programma 3 – Terugdringen Middelengebruik.....	9
5.1 Bewustwording	9
5.1.1 Bewustwording jeugd	9
5.1.2 Bewustwording ouders.....	10
5.2 Uitwerking Integrale Aanpak- Middelengebruik (Drugs separaat).....	10
5.3 Regionale samenwerking en verkenning	11
6. Deelname aan campagnes.....	11
6.1 Campagnes over voeding, bewegen en sport.....	11
6.1.1 Week voor de Gezonde Jeugd	11
6.1.2 Gezonde Smikkelweken	12
6.1.3 Groente- en fruitcampagne Hof van Twente	12
6.1.4 Drinkwater-campagne JOGG.....	12
6.1.5 Stimuleren sport-, beweeg- en leefstijlaanbod	12
6.2 Campagnes gericht op terugdringen middelengebruik	13
6.2.1 IkPas-campagne	13
6.2.2 NIX18-campagne.....	13
6.2.3 Stoptober-campagne.....	13
7. Borging.....	14
8. Bijlagen	14

8.1.	Bijlage 1 Begroting	14
8.2.	Bijlage 2 Planning 2022/2023	14
8.3.	Bijlage 3 Nationaal Preventieakkoord	14
8.4.	Bijlage 4 Cijfers Hof van Twente (o.a. kindermonitor)	14
8.5.	Bijlage 5 JOGG Gezond Leren Eten. Gezonde Sportlocatie, De Gezonde School 14	
8.6.	Bijlage 6 Positieve Gezondheid-Machteld Huber Spinnenwebmethode.....	14
8.7.	Bijlage 7 Overzicht Campagnes	14
8.8.	Bijlage 8 Verbinding Sportakkoord, De Gezonde Verbinding, Middelengebruik .	14
8.9.	Bijlage 9 Lokaal Preventieakkoord Hof van Twente.....	14
8.10	Bijlage 10 Gezonde Schoolaanpak (GGD en Salut)	14
8.11	Bijlage 11 Voorbeeld Gezonde Sportkantine Rood Zwart.....	14

1. Samenvatting en Inleiding

In 2018 is het Nationaal Preventieakkoord (bijlage 3) vastgesteld, dat zich in eerste instantie richtte op het terugdringen van roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik. In 2021 is het proces begonnen met het opzetten en inrichten van het Lokaal Preventieakkoord Hof van Twente, in navolging van het Nationaal Preventieakkoord. In Hof van Twente richten wij ons hierbij op de BRAVO-thema's (Bewegen, Roken, Alcohol (drugs wordt hieraan toegevoegd), Voeding en Ontspanning). Deze thema's zijn gekozen op basis van cijfers in Hof van Twente (bijlage 4). Binnen het Lokaal Preventieakkoord maken we gebruik van het positieve gezondheidsmodel van Machteld Huber (bijlage 6) waarbij de focus ligt op wat iemand wel kan in plaats van wat iemand niet (meer) kan. De nadruk ligt met name op de primaire vorm van preventie; het voorkomen dat gezonde mensen gezondheidsproblemen krijgen, voorkomen dat iemand op ondersteuning aangewezen raakt.

Het proces van opzetten en inrichten van het Lokaal Preventieakkoord (bijlage 9) is begeleid door twee procesbegeleiders in samenspraak met het veranderteam, bestaande uit vertegenwoordigers van verenigingen, onderwijs, gemeente en welzijnsorganisatie Salut. Om het Lokaal Preventieakkoord van papier naar uitvoering te krijgen en verbinding te maken met de programma's/plannen Hof Beweegakkoord, JOGG (Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst-Bijlage 5), Preventie- en handavingsplan alcohol- en middelengebruik, gemeentelijk beleidsplan – De Gezonde Verbinding, is ervoor gekozen om per 01-01-2022 een coördinator preventieakkoord aan te stellen (zie bijlage 8 voor de diverse plannen). Dit uitvoeringsplan dient als wegwijzer voor de gemeente. In het eerste deel van dit plan geven we een toelichting op hoe en wat we in Hof van Twente gaan organiseren zodat lokaal gewerkt wordt aan de BRAVO thema's. In het tweede deel gaan we aan de slag met drie programma's, te weten; Gezonde leefstijl, Gezonde Leefomgeving en Middelengebruik. Dit doen we op een integrale manier omdat de BRAVO thema's in vele gevallen nauw met elkaar te maken hebben. In hoofdstuk 7 wordt een toelichting gegeven over de monitoring, evaluatie en borging op de lange termijn. Er is een begroting (bijlage 1), concrete planning 2022 en 2023 (bijlage 2) en een overzicht van de campagnes toegevoegd (bijlage 7).

1.1 Korte termijn - Wat doen we nu?

- Eind 2021 hebben de 14 Twentse gemeenten de GGD de opdracht gegeven om alle scholen in de regio te benaderen om deel te nemen aan de Gezonde Schoolaanpak. Alle gemeenten hebben hiervoor ook financiële middelen beschikbaar gesteld om dit te kunnen realiseren. Het doel van de Gezonde Schoolaanpak is een gezonde leefstijl in het DNA van elke school te brengen. We sluiten aan bij de behoeften en de mogelijkheden van de scholen zelf. Door samen op te trekken, slimme verbindingen te leggen en de integrale benadering voorkomen we dat we de scholen overvragen (zie ook bijlage 10 Gezonde Schoolaanpak).
- Samen met TeamFit (onderdeel JOGG) hebben we voetbalverenigingen benaderd om deel te nemen aan de Gezonde Kantine (zie ook bijlage 11 Rood Zwart). Het doel is te komen tot een gezonder voedings- en drinkaanbod in de sportkantines.
- We hebben een samenwerking opgezet met 15 fysiotherapeuten in Hof van Twente om te komen tot een gezamenlijke intake/benadering vanuit Positieve Gezondheid. Op regionale schaal wordt samengewerkt met Twente Koers (samenwerkingsagenda Menzis, Provincie en gemeenten). Er wordt samengewerkt op het gebied van leefstijlinterventies (voeding en bewegen) en valpreventie.
- We hebben een groente- fruitcampagne (samen met JOGG) gericht op de jeugd uitgewerkt.
- We hebben een platform gezondheid in Markelo opgezet. Het platform gaat met één van de lokale preventiethema's aan de slag.
- We hebben samen met Tactus, JGZ, Halt, Politie en Jongerenwerk korte termijn acties uitgewerkt gericht op het terugdringen van middelengebruik. De acties die na de zomervakantie gepland zijn: voorlichtingsbijeenkomsten, trainingen groep 7/8 basisscholen en trainingen gericht op weerbaarheid en groepsdruk en in combinatie met informatie middelengebruik.
- We zetten preventiewerker van Tactus in voor verslavingspreventie waarbij er aandacht is voor problematisch bezig zijn met middelengebruik, gamen en sociale media/internet.
- We hebben begin dit jaar op alle schoolpleinen fruitbomen en plukstruiken gepland zodat alle kinderen gratis fruit kunnen eten en scholen dit opnemen in hun lespakketten.

Naast bovenstaande acties die we dit jaar hebben ingezet, zetten we eigenlijk al jaren in op preventie. Denk aan JGZ, inzet van Salut, inzet van Tactus, inzet Halt, subsidieverlening aan verenigingen en organisaties etc. Dit is allemaal gericht op preventie. Wat we met dit plan willen bereiken is voornamelijk gericht op het teweegbrengen van gedragsverandering, voor zover we daar als gemeente een rol in hebben.

1.2 Lange termijn ambitie

Het doel en de ambitie is:

Alle inwoners van Hof van Twente gezonder te maken door het bewust worden en stimuleren van een gezonde leefstijl, het stimuleren en creëren van een gezondere leefomgeving en het terugdringen van het middelengebruik.

Het huidige plan richt zich op de komende 2 jaar en sorteert voor op een integrale lange termijn aanpak. Gedragsverandering is een kwestie van lange adem. Om die reden willen we dan ook in het najaar 2022 een dialoog met de raad starten, om niet alleen hun input te verwerken voor een duurzame integrale aanpak, maar ook scherp te krijgen wat voor soort gemeente wil gemeente Hof van Twente zijn? Welke verantwoordelijkheden horen daar dan bij? Welke rol heeft de gemeente als het gaat om gedragsverandering van onze inwoners?

2. Organisatie Lokaal Preventieakkoord

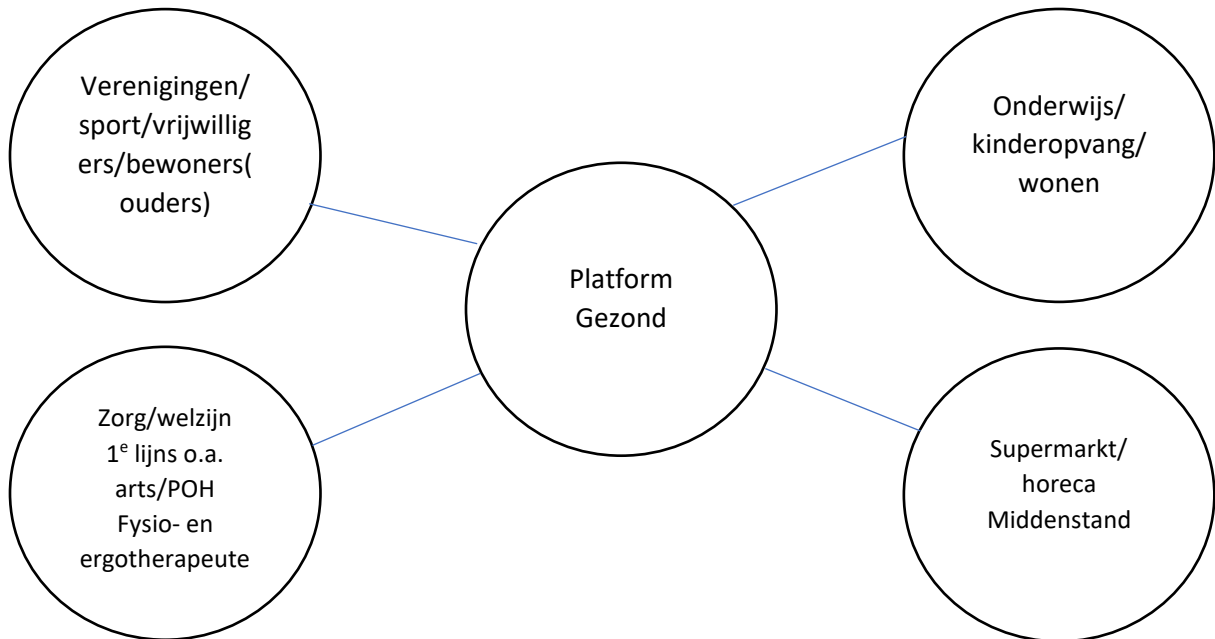
In de kernen Markelo, Diepenheim, Hengevelde, Bentelo, Delden en Goor gaan platformen aan de slag met één van de preventiethema's.

Wat gaan we doen?

Per kern wordt een Gezond Platform opgezet, te weten: Gezond Markelo, Gezond Diepenheim, Gezond Hengevelde, Gezond Bentelo, Gezond Delden en Gezond Goor. Elke kern gaat met één van de BRAVO-thema's aan de slag. Het Gezond Platform werkt lokaal de acties van het Lokaal Preventieakkoord uit (hoofdstuk 3, 4 en 5). De coördinator preventieakkoord coördineert de platformen. In 2022 wordt gestart in Markelo en Goor. In 2023 wordt gestart in Diepenheim, Hengevelde, Bentelo en Delden. De buurtsportcoaches ondersteunen in de uitvoering. Elk Platform werkt één van de programma's en/of BRAVO thema's uit door:

1. Het organiseren van bijeenkomsten, en aan de slag te gaan met een thema uit het preventieakkoord
2. Het maken van deelplannen, welke per kern uitgevoerd kunnen worden
  - Het ondersteunen in de PR- en communicatie door:
  - Opnemen van activiteiten in de nieuwsbrief
  - Persbewerking
  - Verbinden van de activiteiten (waar mogelijk) aan de campagnes (zie hoofdstuk 6)

Met wie?

Doel

Per kern een beweging op gang brengen om bewustwording te creëren en uitvoering te geven aan de programma's Gezonde Leefstijl, Gezonde Leefomgeving en Terugdringen Middelengebruik uit het Lokaal Preventieakkoord.

3. Programma 1 – Gezonde Leefstijl

3.1 Voeding

De focus van dit programma is gericht op gezonde voeding en jeugd.

3.1.1 Jong Leren Eten (JOGG)

Binnen het Jong Leren Eten programma werken het Rijk, kinderopvang, scholen, lokale overheden en maatschappelijke organisaties samen. Het doel? Kinderen en jongeren meer in aanraking brengen met kennis en activiteiten over voedsel, zodat ze zelf gezonde én duurzame keuzes kunnen maken.

Wat gaan we doen?

We brengen actief de stimuleringsbijdrage van het JOGG programma Jong Leren Eten (zie bijlage 5) onder de aandacht van de scholen in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs én kinderopvanglocaties. We gaan scholen persoonlijk bezoeken/stimuleren mee te doen met het programma Jong Leren Eten.

Communicatie:

- Nieuwsbrief
- Pers benaderen
- Informatie delen via mail en sociale media
- Jong Leren Eten verbinden aan de campagnes (zie hoofdstuk 6)

Met wie?

Dit doen we in samenwerking met de jongerenwerkers, de basisscholen en de GGD.

Doel

Bewustwording van gezonde voeding onder de jeugd vergroten door belang ervan te benadrukken en te stimuleren dat gezonde voeding meer de norm wordt.

3.1.2 Groente en fruit Hof van Twente

We combineren de regionale campagnes JOGG (o.a. Jong Leren Eten) met onze eigen lokale fruitcampagne.

Wat gaan we doen?

We organiseren lokale groente- en fruitacties Hof van Twente (ondersteund door de campagne van JOGG) Hierbij zetten we fruitmascottes in bij campagnes en acties/activiteiten op scholen en bij evenementen. De campagne eindigt met de finale tijdens het nationale schoolontbijt in november.

1. Scholen bezoeken met groente – en fruitmascottes, fruit uitdelen, inclusief educatie
2. Benaderen groente- en fruittelers, groenteboer, supermarkten voor deelname
3. Fruitmascottes inzetten bij evenementen (o.a. avondvierdaagse) met uitdelen groente en fruit
4. Communicatie:
  - Nieuwsbrief
  - Pers benaderen
  - Informatie delen via mail en sociale media
  - Onderdeel regionale campagne JOGG

Met wie?

Dit doen we in samenwerking met de jongerenwerkers, de basisscholen, evenementenorganisatoren, groente- en fruittelers, lokale groenteboeren, lokale supermarkten

Doel

Bewustwording van gezonde voeding onder de jeugd vergroten door belang ervan te benadrukken en te stimuleren dat gezonde voeding meer de norm wordt.

3.1.3 Gezondheidsweek

We organiseren samen met de buurtsportcoaches de gezondheidsweek.

Wat gaan we doen?

Dit programma is tevens een onderdeel van het Hof Beweegakkoord. Een concept met terras met lekkere gezonde drankjes, fruithapjes, en een plein met gezondheids- en beweegaanbieders (vitaliteitsmarkt). We organiseren de gezondheidsweek in september 2022 en 2023 op strategische plekken in Goor, Delden, Markelo, Hengevelde, Bentelo en Diepenheim. Er vinden demo's plaats over o.a. valpreventie, leefstijlinterventies, bewegen en een gezondheidscheck. Via een uitgebreide campagne (startend in september) laten we de bevolking kennismaken met gezonde voeding en bewegen. We stimuleren het gebruik van de strippenkaart (per kern): jongeren kunnen gratis kennismaken met sporten.

Met wie?

- a) 1^e lijns bewegen/voeding: diëtisten, fysiotherapeuten, homeopaten, gewichtsconsulente, ergotherapeut: denk aan (intake positieve gezondheid), voedingsdeskundige, leefstijlarts
- b) Sport- beweegaanbieders: sportverenigingen (bepalen welke sporten en welke keuzes), sportscholen, de demo's en activiteiten zoveel mogelijk op een gezamenlijk veld/parcours

Doel (-en)

Inwoners bewust laten worden van een gezonde leefstijl door een interactief programma met inspirerende activiteiten gericht op sportief bezig zijn, bewegen en gezond eten. De inwoners stimuleren om bezig te gaan met gezondheid en sport. De focus ligt op jeugd en ouders, maar in principe is iedereen welkom.

3.2 Bewegen

We zetten in op een valpreventieprogramma (focus ouderen) en het terugdringen van o.a. obesitas door inwoners te stimuleren deel te nemen aan de gecombineerde leefstijlinterventie (GLI).

3.2.1 Valpreventie

Wat gaan we doen?

We gaan een structurele samenwerking organiseren om te komen tot een gezamenlijk valpreventieprogramma Hof van Twente met de focus op ouderen ter voorkoming van een val.

Met wie?

Huisartsen, leefstijl- buurtsportcoaches, jeugdgezondheidszorg, fysiotherapeuten, seniorenplatform en GGD Twente

Doel

Het doel is dat de kans op vallen verminderd wordt en dat de valangst afneemt. Hierdoor kan persoonlijk leed ook worden voorkomen als ook maatschappelijke zorgkosten.

3.2.2 Gecombineerde Leefstijl Interventie

We gaan het intakeproces voorafgaand aan de Gecombineerde Leefstijl Interventie (GLI) verbeteren, zodat er meer gemotiveerde deelnemers aan de GLI deelnemen, zij het blijven volhouden en er voldoende GLI's beschikbaar zijn in Hof van Twente.

Wat gaan we doen?

De juiste cliënt/patiënt op de juiste plek organiseren we door in het voortraject te investeren in het "goede gesprek" op basis van Positieve Gezondheid. Deelnemers die niet geschikt zijn voor de GLI kunnen worden begeleid en/of worden doorverwezen naar bijvoorbeeld een sport- of beweegaanbieders. We organiseren een training/workshop Positieve Gezondheid en organiseren samen met de fysiotherapeuten 50 intake gesprekken.

Met wie?

Fysiotherapeuten, leefstijl- buurtsportcoaches, huisartsen en GGD Twente.

Doel

Het doel is om alleen gemotiveerde klanten deel te laten nemen aan de GLI zodat uitval aan het programma kan worden voorkomen. Hierdoor kan de GLI duurzaam worden aangeboden in Hof van Twente. Het hoofddoel van de GLI is om overgewicht aan te pakken waarbij er aandacht is voor gezonde voeding, bewegen en factoren die een negatieve invloed hebben op een gezonde leefstijl, zoals stress en slaapgebrek.

4. Programma 2 – Gezonde leefomgeving

4.1 Gezonde sportlocatie

Samen met JOGG Teamfit (zie bijlage 5) en aanhakend bij het Hof Beweegakkoord zetten we ons in voor een gezondere sportomgeving, onder andere door het voedingsaanbod in sportkantines en horeca van -accommodaties gezonder te maken en advies te geven over verantwoord alcoholbeleid en rookvrije sportomgeving.

Wat gaan we doen?

We bezoeken de sportverenigingen met sportkantines en adviseren over een gezond voedings- en drankenaanbod.

Met wie?

JOGG Teamfit en sportverenigingen.

Doel

Het doel is een gezonde sportomgeving te creëren.

4.2 Gezonde scholen

Door middel van de Gezonde School-aanpak (zie bijlage 5) stimuleren we gezonde leefstijl op scholen.

Wat gaan we doen?

We bezoeken scholen en adviseren over de thema's bewegen, sport en voeding. We brengen stimuleringsregelingen en sport- en beweegaanbod (inclusief de strippenkaart) onder de aandacht.

Met wie?

Samen met de GGD, het primair- en voortgezet onderwijs.

Doel

Het doel van de Gezonde School-aanpak is een gezonde leefstijl in het DNA van de school te brengen. Dit lukt door met een stappenplan te werken aan een gezondheidsthema dat de school zelf kiest. Voorbeelden van thema's zijn: Voeding, Bewegen en sport, Mediawijsheid (digitale media op een positieve, gezonde en veilige manier gebruiken) en Relaties en seksualiteit. Eerst bekijk je wat de school al doet aan het thema en dan versterk je wat goed gaat.

4.3 Gezonde groene ontmoetingsplekken

We stimuleren initiatiefnemers om aan de slag te gaan met het creëren van gezonde groene ontmoetingsplekken.

Wat gaan we doen?

Initiatiefnemers adviseren over fondsen, subsidiemogelijkheden. De scholen stimuleren om d.m.v. workshops en excursies kennis te maken met groene ontmoetingsplekken waar o.a. groente en fruit wordt verbouwd. Er zijn fondsen die financiële steun geven aan projecten die ontmoetingsplekken in buurten, wijken realiseren. Dit kan in de vorm zijn van een (moes-) tuin. Voorbeelden zijn Voedsel Veur Elkaar en de Stadslandbouw.

Met wie?

Samen met IVN, JOGG, Buurtinitiatieven, HofPower

Doel

Het doel is een gezonde leefomgeving in buurten en wijken te creëren.

5. Programma 3 – Terugdringen Middelengebruik en problematisch gebruik Digitale Media

Alcohol, drugs en roken maar ook gamen, sociale media en gokken; het zijn allemaal middelen/gedragingen waar je verslaafd aan kunt raken en die op verschillende manieren een slechte invloed kunnen hebben op je gezondheid. Een integrale aanpak is het uitgangspunt bij het terugdringen van middelengebruik en problematisch gebruik digitale media. Willen we hierbij echt impact maken, dan moeten we een lange termijn gedragsverandering nastreven. Dit vraagt om een lange adem en dus om een lange termijn ambitie. De eerste acties die we inzetten zijn gericht op bewustwording en gedragsverandering.

5.1 Bewustwording

Bij onze ambities gaat het om het stimuleren van een verandering van houding en gedrag ten aanzien van alcohol bij jongeren zelf, bij ouders en bij hun omgeving, zodat zij gezonde en veilige keuzes over alcohol kunnen maken. Naast alcohol richten we ons ook op drugs en roken en besteden we aandacht aan problematisch gebruik van digitale media en hoe dit op een veilige manier kan worden gebruikt. We starten de eerste acties in dit preventieplan met bewustwording onder de jeugd en de ouders.

5.1.1 Bewustwording jeugd

We zetten bij de jeugd in op mentale weerbaarheid, groepsdruk in combinatie met voorlichting over de gevolgen van middelengebruik.

Wat gaan we doen?

We organiseren twee soorten lessen waarbij mentale weerbaarheid en de invloed van groepsdruk gecombineerd wordt met middelengebruik. Mentaal weerbare jongeren zijn in staat om gezonde keuzes te maken wat betreft hun leefstijl. Zij beschikken over de vaardigheden om verleidingen uit het dagelijkse leven te weerstaan. Onder deze verleidingen vallen onder andere het nuttigen van alcohol, het gebruik van drugs, gamen, gebruik van sociale media/internet en gokken.

De les voor de basisscholen is gericht op de leerlingen van groep 7/8. De les is gericht op groepsdruk met aandacht voor middelengebruik. Deze lessen worden gegeven door Halt.

De les voor het voortgezet onderwijs is uitgebreider en speciaal ontwikkeld voor klas 1, 2 en 3. Deze les is gericht op groepsdruk, mentale weerbaarheid en uitgebreide informatie over de soorten middelen en het gevolg van het gebruik van deze middelen. Deze lessen worden gegeven door Halt, Tactus en Salut.

Er wordt een bewustwordingsfilmpje gemaakt waarbij het effect van middelengebruik voor de jeugd, ouders, scholen en omgeving in beeld wordt gebracht. Met name drugsgebruik is een taboe om te bespreken. Het filmpje laat het effect zien op de diverse doelgroepen: jongeren, ouders, onderwijs en horeca. Het filmpje wordt getoond tijdens de lessen en voorlichtingsbijeenkomsten.

Met wie?

Halt, Tactus, GGD, JGZ, Politie en primair- en voortgezet onderwijs.

Doel

Het doel is om de bewustwording en de weerbaarheid van de jeugd omtrent middelengebruik te vergroten. Daarnaast is het doel om voorlichting te geven over het gebruik van digitale media en de jeugd bewust te maken van de (gezondheids-)risico's ervan.

5.1.2 Bewustwording ouders

Hierbij activeren we de ouders in de diverse kernen. Hoe ga je als ouders om met de verleidingen van hun kinderen. Wat zijn de signalen? Hoe maak je het bespreekbaar?

Wat gaan we doen?

Door op verschillende momenten en in de verschillende kernen voor de ouders voorlichtingsbijeenkomsten te organiseren. Wij gaan ouders informeren en voorbereiden op de verleidingen waar de jongeren mee te maken kunnen krijgen als zij opstap gaan/uitgaan. Het doel is om ouders handvaten te bieden om in gesprek te gaan met hun kind(eren) over alcohol en middelengebruik. Daarnaast zal er ook aandacht worden besteed aan het gebruik van digitale media. Per kern vormen we een klankbordgroep van ouders die een actieve rol willen vervullen in het contact met andere ouders. Wij organiseren voorlichtingsbijeenkomsten voor de ouders van de leerlingen van basisscholen en de onderbouw van het voortgezet onderwijs.

Met wie?

Halt, Tactus, GGD, JGZ, Politie, Primair- en Voortgezet Onderwijs, Platforms met per kern klankbordgroep ouders.

Doel

Het doel is om de bewustwording en kennis van ouders te vergroten over middelengebruik en gebruik van digitale media en ouders handvaten te bieden om het gesprek op gang te brengen met hun kinderen. Hierdoor moet op termijn het middelengebruik minder worden.

5.2 Uitwerking Integrale Aanpak- Middelengebruik (Drugs separaat)

Afgelopen jaren zijn er diverse plannen ontwikkeld en acties georganiseerd met betrekking tot het terugdringen van middelengebruik. In overleg met de partners zullen acties uitwerken om tot een lange termijn integrale aanpak te komen. Er is nog geen éénduidige gedragen aanpak met (bindende) afspraken over handhaving, veiligheid, wetgeving (APV), verantwoordelijkheden en bevoegdheden op de lange termijn. De acties die uitgewerkt worden zijn:

1. De verantwoordelijkheden en de rol van alcoholverstrekkers (horeca, verenigingen)

2. De verantwoordelijkheden en de rol van organisatoren van feesten
3. De verantwoordelijkheden van ouders en onderwijs
4. De evenementen: de wijze waarop we met preventie omgaan omtrent/op de evenementen. Het gaat om de uitwerking van de communicatie met betrekking tot de huisregels, communicatie en voorlichting voorafgaand aan de feesten en acties tijdens de evenementen zoals preventieve blaastesten.
5. De keten: de wijze waarop we met preventie omgaan in de keten. Het gaat om de wijze van benadering. Keten hebben een belangrijke sociale functie. Primair ligt de verantwoordelijkheid voor de naleving van de keten bij de ouders en de eigenaren van de keten. Keten op privéterrein moeten wel voldoen aan wet- en regelgeving. Denk aan brandveiligheid. De gemeente zal daarom niet handhavend kunnen optreden voor het feit dat jongeren bij elkaar zijn op privéterrein.
6. Handhaving:
  - De wijze waarop alcoholverstrekkers worden gecontroleerd op het naleven van de vergunningvoorschriften (waaronder controles op de aanwezigheid van de leidinggevende, schijnbeheer en sluitingstijden) en op het schenken van alcohol aan 18-minners.
  - De wijze waarop het handhavingsbeleid wordt uitgevoerd, inclusief bevoegdheden en mogelijkheden. Daarnaast wordt er jaarlijks een plan van aanpak Toezicht & Handhaving gemaakt. Afspraken maken over controles gericht op de aanpak van jongeren (aanspreken op houding en gedrag, maar ook verbaliseren).
7. Drugs: met de komst van synthetische drugs, de toename van de verkrijgbaarheid (dealers) van drugs, het taboe bij scholen/ouders, de ondoorzichtige verborgen wereld van gebruikers en criminelen willen we in samenspraak met de raad en de verantwoordelijke partijen het drugsgebruik separaat aanpakken.

5.3 Regionale samenwerking en verkenning

Een aantal gemeenten nemen deel aan het leertraject van het Trimbos-instituut en het Nederlands Jeugdinstituut waarin zij van 2018 tot 2021 het IJslandse Preventiemodel (tegenwoordig Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO)) implementeren in hun gemeente. Dit is een aanpak gebaseerd op wetenschappelijke inzichten om middelengebruik door jongeren te voorkomen en welbevinden te verbeteren.

Er is een regionale werkgroep alcoholontmoediging die werkt aan een toolbox waar onder andere in staat welke (beleids-) interventies er zijn, wat je kunt doen op het gebied van communicatie en hoe landelijke campagnes/interventies vertaald kunnen worden naar de Twentse situatie. Gemeente Hof van Twente maakt deel uit van deze werkgroep. Hier worden ervaringen gedeeld over verschillende interventies, o.a. het IJslands Preventiemodel waar Dinkelland aan meedoet. We willen ook met elkaar uitwisselen welke ervaringen we hebben met bepaalde interventies; wat werkt wel en wat werkt niet?

6. Deelname aan campagnes

6.1 Campagnes over voeding, bewegen en sport

We sluiten aan bij lokale, regionale en landelijke campagnes gericht op voeding, bewegen en sport.

6.1.1 Week voor de Gezonde Jeugd

Een campagne waarbij "Grote Mensen" die zich inzetten voor een gezonde samenleving onder de aandacht worden gebracht. Échte Grote Mensen die ervoor zorgen dat kinderen gezond kunnen opgroeien. Daarom zetten we samen met JOGG deze mensen in het zonnetje tijdens de Week voor de Gezonde Jeugd in juni.

Wat gaan we doen?

We benaderen de pers en delen via sociale mediakanalen/mail informatie over een ambassadeur (incl. een gezonde activiteit) die zich inzet voor een gezonde samenleving.

Met wie?

JOGG, gemeente en buurtsportcoaches.

Doel

Stimuleren, waarderen van mensen die zich op dit moment inzetten voor een gezonde samenleving, met als uiteindelijk doel dat de deze groep mensen groter wordt.

6.1.2 Gezonde Smikkelweken

Tijdens de Gezonde Smikkelweken (juli) wordt er een week lang gekookt, gebakken en geproefd op de BSO. Op spelenderwijs ontwikkelen kinderen voedselvaardigheden en vergaren ze kennis over gezonde/duurzame voeding. Hierbij worden lekkere gerechten geproefd en kan een fruitmascotte ingezet worden voor een extra impuls.

Wat gaan we doen?

We benaderen de pers en delen via sociale mediakanalen/mail informatie over de smikkelweken.

Met wie?

JOGG, BSO.

Doel

Bewustwording van gezonde voeding onder de jeugd vergroten door belang ervan te benadrukken en te stimuleren dat gezonde voeding meer de norm wordt.

6.1.3 Groente- en fruitcampagne Hof van Twente

In september organiseren we een lokale groente- en fruitcampagne Hof van Twente, waarbij de regionale campagne van JOGG ons aanvult en versterkt.

Wat gaan we doen?

We zetten fruitmascottes in bij op scholen, bij evenementen in deze periode. De fruitmascotte delen groeten en/of fruit uit en geven informatie over het soort fruit/groente. We benaderen de pers en delen via sociale mediakanalen/mail informatie over de fruitcampagne.

Met wie?

JOGG, voedselaanbieders, basisscholen, BSO.

Doel

De scholen verleiden over te gaan op een blijvend groente- en fruitbeleid.

6.1.4 Drinkwater-campagne JOGG

In het voorjaar 2023 sluiten we aan bij de drinkwater campagne van JOGG.

Wat gaan we doen?

Er kan gekozen worden door de basisscholen voor bijvoorbeeld één of meerdere waterdagen, het stimuleren van het plaatsen van een watertappunt binnen of buiten de school, gebruik maken van lesmaterialen en de inzet van een drankenbord. We benaderen de pers en delen via social mediakanalen/mail informatie over de watercampagne.

Met wie?

JOGG, Basisscholen

Doel

Kinderen (voornamelijk in de leeftijd van 9 tot 12 jaar en hun ouders) bewust water te laten drinken en daadwerkelijk aan te zetten tot een gezonde leefstijl

6.1.5 Stimuleren sport-, beweeg- en leefstijlaanbod

In het voorjaar 2023 zetten we een campagne op om het sport-, beweeg- en leefstijlaanbod te stimuleren.

Wat gaan we doen?

We stimuleren organisaties om hun aanbod op www.hofactief.nl te plaatsen. We gaan via free publicity en advertenties Hofactief onder de aandacht brengen (ook voor kwetsbare groepen). Met de organisaties gaan we in gesprek over hoe we Hofactief kunnen optimaliseren. Het product strippenkaart, waarbij jongeren gratis kunnen kennismaken met allerlei sporten gaan we actief promoten via de pers, flyers en posters.

Met wie?

Buurt sportcoaches, communicatieafdeling gemeente, beleidsambtenaar sport en sociaal domein.

Doel

Het stimuleren van het kennis laten maken met het sport- en beweegaanbod.

6.2 Campagnes gericht op terugdringen middelengebruik

6.2.1 IkPas-campagne

IkPas is een landelijke campagne met als doel mensen bewuster om te laten gaan met alcohol. IkPas gaat niet om nooit meer alcohol te drinken, maar om alcoholgebruik even op pauze te zetten. Je wordt je tijdens deze 'Dry January' bewuster van de keuze om wel of niet te drinken, je doorbreekt vastgeroeste patronen en alcohol is niet meer vanzelfsprekend.

Wat gaan we doen?

In januari Dry January: deelnemers drinken een maand geen alcohol. We verspreiden foldermateriaal, sturen pers- en social mediaberichten.

Met wie?

GGD, Huisartsen, Gemeente

Doel

Het gewoontegedrag doorbreken m.b.t. alcoholgebruik. Mensen bewuster maken om wel of niet te drinken.

6.2.2 NIX18-campagne

NIX18 is de campagne waarmee het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) wil versterken dat niet drinken en roken tot je 18e normaal is. NIX18 zet in op het bereiken van de omgeving van jongeren en in tweede instantie ook de jongeren zelf.

Wat gaan we doen?

Dit met een mix van middelen voor verschillende doelgroepen en gericht op meerdere bijzondere momenten in het jaar. We verspreiden foldermateriaal, sturen pers- en social mediaberichten en maken gebruik van de toolkit.

Met wie?

Trimbos, GGD, Gemeente.

Doel

Het doel is om ouders, en andere volwassenen bewust te maken van de invloed die zij met hun drinkgedrag hebben op de beeldvorming van alcohol en het latere drinkgedrag van kinderen.

6.2.3 Stoptober-campagne

Stoptober is samen 28 dagen niet roken in oktober.

Wat gaan we doen?

We verspreiden foldermateriaal, sturen pers- en social mediaberichten en maken gebruik van de toolkit.

Met wie?

Trimbos, GGD, Gemeente, huisartsen.

Doel

Het doel is om mensen te verleiden definitief te stoppen met roken.

7. Borging

De borging van het Lokaal Preventieakkoord bestaat uit twee onderdelen:

1. Monitoring & Evaluatie: Wij rapporteren jaarlijks over de behaalde resultaten van de drie programma's van het Lokaal Preventieakkoord. Daarbij maken wij inzichtelijk wat de stand van zaken is met betrekking tot de acties. Wij laten resultaten (kwalitatief en kwantitatief) zien en waar mogelijk worden trends cijfermatig weergegeven.
2. Borging op de lange termijn: Preventie is iets van de lange adem. Het is een thema dat nooit af is. Het is belangrijk om structureel aandacht te blijven houden voor het thema. Door het Lokaal Preventieakkoord is deze inzet gewaarborgd tot en met 2023. De coördinator preventieakkoord zorgt samen met de huidige en toekomstige partners voor de uitvoering. Door jaarlijks te monitoren en evalueren maken wij resultaten zichtbaar en kan waar nodig bijgestuurd worden. Daarnaast zijn wij met het Lokaal Preventieakkoord zoveel mogelijk aangesloten op bestaande programma's. Dit heeft een positieve invloed op de borging voor de lange termijn.

8. Bijlagen

8.1.	Bijlage 1	Begroting
8.2.	Bijlage 2	Planning 2022/2023
8.3.	Bijlage 3	Nationaal Preventieakkoord
8.4.	Bijlage 4	Cijfers Hof van Twente (o.a. kindermonitor)
8.5.	Bijlage 5	JOGG Gezond Leren Eten. Gezonde Sportlocatie, De Gezonde School
8.6.	Bijlage 6	Positieve Gezondheid-Machteld Huber Spinnenwebmethode
8.7.	Bijlage 7	Overzicht Campagnes
8.8.	Bijlage 8	Verbinding Sportakkoord, De Gezonde Verbinding, Middelengebruik
8.9.	Bijlage 9	Lokaal Preventieakkoord Hof van Twente
8.10	Bijlage 10	Gezonde Schoolaanpak (GGD en Salut)
8.11	Bijlage 11	Voorbeeld Gezonde Sportkantine Rood Zwart